

מסורת הש"ס

(א) תמנה (ג.א. ב) (מסות
עט: א) (ג) (מסות כ"ב
קל: ד) (מסות ט.ט. ט) כ"ב כ
מסות ס"ה טו. קדוש
ת. כ"ב קח:)

גיון הש"ס

ג' הו"ל ואתא ר' יוחנן.
שם דף ס"א פ"ג ר"ז:
תנא ר' יוחנן ב"ר אבהו דר' יוחנן
ג' אינו ע"ל בבתרובת
פ"ג ע"ל דף ע' ע"א
תוספת ד"ה אהמלתי:

מוסף רש"י

ליתן בכתובה של זו.
מסקן. שאם תחלמנה
או תגרשה. יטלה
לוקח ואם פחה ירשנה
בעלה. ויפקד משמו
(מכות ג.) המכר שטר
חוב לתבירו. שדין לו
לה למטה ממנו ומכר
לו תמלה את השטר ליד
לוקח ומכרו לו ומכר לו
קנין לו וכל שנעשה.
אז נמי דמסקין הם
(כ"ב ע.) הלשון אומית
קטת מפרה (רש"י
ג' ע"ח.) ודור ומחלו.
המכר שיהא מלה מחלו
לנו. מחלו. דלמי ליה
לה ללוקח לא בעל דברים
רדי לא (בתרובת ט.)
דלא מכר לו ראשון לשי
אלא כל וית שבה ליה.
ולא ע"פ ה"ל לוקח
תמלה דלמי תמתייה
דמלה. ומיה משמו
יחיד לו מוכר לוקח. דהא
הלשון היא דדייקי דנה
דגמיה ויה הפסד משמו
סורף שרתינו של מרי.
דקיימת לו חשיב מהיה
טובא דכפיה רפיס לרב
אפי' ואגבי מיה כ
כשולא ללמח (רש"י
ט.) ואפילו יורש. של
מיה. מחלו. סה"ל לא
מחייב ללוקח בלא אלף
תמחם המוכר הרי מחלו
אלף (דפו"ט ח.) ומכר
הוא דלא אלף כח של
לוקח מה שמכר לו
שטר המלה אלף חיות
בכח הסכום בו נמכר
הלוה או הירש. אך לא
נפקר שערור מן המלה.
וקריא פה שטר לה אלף
מלה ויכול למחול שערור
(רש"י ט.)

החובל פרק שמיני בבא קמא

פ"ט.

עין משפט
רי מצוה

כ"א א"י פ"ח פ"ח ח"ל
עדות הלכה א סג
ע"פ ק"י ע"מ פ"ח פ"ח
ע ב טושי"ע א"ע פ"ח
ס"ה פ"ח ז:
ע"א ג מ"י פ"י מהלכות
לשונות הלכה י' ופ"ד
י"ח ט"ח פ"ח פ"ח פ"ח
טושי"ע א"ע פ"ח פ"ח
פ"ח ז ופ"ח פ"ח פ"ח א
וטושי"ע ח"ת פ"ח פ"ח
פ"ח ז:
ע"ב ד מ"י מהלכות מריה
הלכה י' ע"ש פ"ח
פ"ח פ"ח טושי"ע ח"ת פ"ח
פ"ח ז:
פ"ח פ"ח ז:

דש לו למחל לשנות ריבוי משלומין גבי עדים וזממין כמו שיכול
להרבות אלס ולת"ל דנכסי לאן צרול יכולה למכור אם כן יותר
היו מפסידיס הזוממין לאשה כשהיו אומרין שגירשה ונתן לה
כמוכזה ועולם שמה תמות וירשנה בעלה ונמאל שלא היו מפסידין
זוהי היא תחתיו ומשמשתו ונמצאו וזממין
אין אומרים ישלמו כל כתובתה אלא טובת
הנאת כתובתה אויהו טובת הנאת כתובתה
אומרין כמה אדם רוצה ליתן בכתובה של
זו שאם נתארמלה או נתגרשה ואם מתה
ירשנה בעלה ואי סלקא דעתך ליתא לתקנת
אישא אמאי יירשנה בעלה תובין כתובתה
לגמרי אמר אב"י אם אמרו בנכסי מלוג
יאמרו בנכסי צאן ברזל אמר אב"י טובת
הנאה ה הואיל ואתא לידן נימא בה מילתא
טובת הנאה לאשה היא דאי ס"ד לבעל
הוא לימרו לה עדים מאי אפסדין אי
הות מובנת לה לטובת הנאה בעל הוה שקיל
מינך אמר רב שלמן משום דאיכא רווח
בתא אמר רבא ז"ל הלכתא טובת הנאה
לאשה ואין הבעל אוכל פירות מאי טעמא
פירא תקינו ליה רבנן פירא דפירא לא
תקינו ליה רבנן כי אתא רב פפא ורב הונא
בריה דרב יהושע מבי רב אמרי תנינא לתקנת
אושא העבר והאשה פגיעתן רעה החובל
בהן חייב והם שחבלו באחרים פטורין וואי
ס"ד ליתא לתקנת אושא תובין נכסי מלוג
ותתן ליה ולטעמך נהי נמי דאיתיה לתקנת
אושא ויה מוציאה ומתן לגמרי תובין לנכסי
מלוג בטובת הנאה ותתן ליה אלא דלית לה
ה"נ דלית לה ותובין כתובתה בטובת הנאה
ותתן ליה הא מני רבי מאיר היא דאמר
אסור לו לאדם שישאה את אשתו אפילו
שעה אחת בלא כתובה וטעמא מאי כדי
שלא תהא קלה בעיני להוציאה הכא לא
מגרש לה דאי מגרש לה אתו הנך דובני
גבו לה לכתובתה מיניה אלא טובת הנאה

בעילת זנות אלף הסם דייק דקסבר תנאו בטל מדלא קמני בטולה שאין לה מאמית ואלמנה שאין לה מנה כו' ש"מ דה"ק כל הפוחת
אפי' בזנות ענין שיש לה אפי' הכי הוא בעילתו בעילת זנות וא"ת מנא ליה דמיירי בתנאה דלמח מודה ר"מ דתנאו קיים וה"ק כל הפוחת
אפי' בזנות ענין שיש לה כגון כסוף ביאה דלמח הסם כסוף שמעתין דדברי הכל אינה מוחלת וי"ל דלשון כל הפוחת משמע שהוא
פוחת לה וכסוף ביאה אין יכול לפחות אלף היא פוחת לעלמה ולא שייך לשון פוחת אלף בתנאה אי נמי מדנקט כל דייק:
בל דבני בע"ה ודאי טח"ה. וא"ת ותובין לבעל גופיה ומיחייב ליה לנחבל וי"ל שהבעל לא ירצה לקנות שלא להפסיד לאשתו א"נ
הא מוקמי לה כסמון כ"מ דלמח לשהות עם אשתו בלא כתובה אסור וא"ת והיאך יכולה למחול האמר בריש אע"פ (מסות
דף ט.) דכסוף ביאה אינה יכולה למחול וכ"ת דמחלה ליה התקבלתי הא משמע צריך עברה (שם דף ט.) דל"מ אפי' בהתקבלתי
אין יכולה למחול וי"ל ה"מ תחילת הסוגיא אבל לפי המסקנא דהסם דמפליג ר' יהודה בין תכנה ליה התקבלתי ובין לא תכנה ליה
התקבלתי ה"ה ל"מ וא"ת ואכתי היאך תמחול הא מוקמין לה כ"מ דלמח אסור לשהות עם אשתו בלא כתובה וי"ל לאחרא שמחול
יחזור ויכחשו לה כתובה ועי"ל דאפילו א"ת שאין יכולה למחול בעודה תחתיו אכתי ישעה קנוייה וירשנה ותמחול לו ואח"כ יחזירו
וא"ת כיון דלמח כ"מ דלמח דגמרי א"כ לא תהא רשאה למחול מפני שתצטרך לשלם ללקוחות דלמח כהאמר בהמוכר שטר חוב לחזירו
וחזר ומחלו וזממין הם (מסות דף ט.) דלמח דלמח דגמרי מגבי ביה דמי שטרע מעליה ומיהו מני למימר דאפי"ה
לא תחוש ותמחול כיון דהשתא לית לה מידי לשלומי אע"ג דלכשתחלמנן תצטרך לשלם יותר מ"מ חשיב ליה אטרומי בי דינא כדרי
כיון דסוף סוף השתא מיחא לא משלמין מידי ולמח דרגיל ר"מ לפרש דלמח חייבת לשלם אפילו ל"מ אלף מה שקבלה א"ש טפי
ואין להאריך כאן דבדבר זה הקשה הר"ר שמואל ז"ר חיים ותובין כתובתה כמעמד שלשתן דלא אין יכולה למחול כמו שרגיל ר"י
לקדקק מהיהו דהיהו מקדש (קדוש דף ט.) המקדשי לי בשטר חוב או שהיה לו מלוה צד אחרים והירשה עליהם רבי
מאיר אומר מקודשת וחכמים אומרים אינה מקודשת ומסקין דמלוה בשטר קמפלגי באשה סמכה דעתה ודכוילי עלמא אית להו
דשמואל דלמח המוכר שטר חוב לחזירו וחזר ומחלו מחול וצמלוה על פה פליגי בדבר הונא דלמח תנהו לפלוגי כמעמד שלשתן
קנה דרבנן לית להו שיעיל מעמד שלשתן צמלוה אלף דפקדון ואם היה יכול למחול מהו מושש אי אית להו דרב הונא צמלוה כיון
דסכריא ליה דלא סמכה דעתה ומיך ר"י * דמעמד שלשתן אין מועיל כמכונה בעודה חמת בעלה כיון דעדיין לא ניתנה לגבות
וא"ת ויכחשו בעל שטר בשמיה דלא לא מני מחלה דלמח דבטוב (מסות דף ט.) והכא נישא דשמה הבעל לא ירצה אלף כמסון גבי
היא